

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVII.

V Ljubljani, v soboto, dne 22. septembra 1934.

Štev. 107.

Napaka gospoda Litvinova

Ob čitanju poročil o sprejemu sovjetske Rusije v Društvo narodov se človek nehoti spomni, kako je bilo takrat, ko je bila sprejeta Nemčija v Društvo narodov. Tudi ta sprejem je bil skoraj enako senzacionalen, ko sprejem sovjetske Rusije, saj sta obe državi bili v enako ostri poziciji proti Društvu narodov in sedanjemu svetovnemu redu. Nemčija s svojo neprikrito grožnjo, da bo z nemško vojno spremenila sedanji red in sovjetska Rusija s svojim še vedno veljavnim geslom o svetovni revoluciji.

In vendar kakšna razlika takrat pri sprejemu Nemčije z načinom sprejetja sovjetske Rusije. Ko je šlo za sprejem Nemčije, je vse kar tekmovalo, da bo sprejem Nemčije čim bolj gladek, da vendar ne bi nikjer bilo niti sledu, ko da je šla Nemčija v Canosso, ko je s priznanjem Društva narodov priznala tudi obstoječe stanje. Pri sprejemu Rusije te obzirnosti ni bilo in celo tik pred glasovanjem so se brale sovjetski Rusiji trde levite zaradi njenega notranjega režima. Sled o poti sovjetskih delegatov v Canosso se ni izbrisal in dneve dolgo je morala čakati sovjetska delegacija v strogi pripravljenosti na sporočilo, da je pot v Ženevo končno vendarle prosta.

Toda paralela med sprejemom Nemčije in sovjetske Rusije odkriva še težjo razliko, ki je ni mogoče označiti drugače kakor kot težko napako g. Litvinova. Ko je ženevska skupščina, na kateri se je do tedaj govorilo skoraj izključno le v francoskem in angleškem jeziku ter deloma v italijanskem, z nestrpnostjo čakala na Stresemannov govor, je ta prelomil s tradicijo in v trdo odsekani nemščini razložil stališče Nemčije. G. Litvinov pa je na ta Stresemannov nauk očitno pozabil in svoj govor je povedal v angleškem jeziku.

Gospod Stresemann je govoril v imenu 60 milijonskega naroda, g. Litvinov v imenu 160 milijonskega, gospod Stresemann je govoril v imenu velesile, g. Litvinov v imenu svetovne sile. A kljub temu je govoril g. Stresemann v jeziku svoje države, g. Litvinov pa v jeziku tuje države, vrhu vsega še države, ki je glavni reprezentant onega kapitalizma, proti kateremu je sovjetska Rusija v najostrejšem boju.

G. Litvinov ni Rus, temveč Žid in zato bi se mu moglo oprostiti, če ni vedel, kaj je dolžan ugledu svojega naroda, in je pred zbrano delegacijo Društva narodov pozabil, da je ruski jezik svetovni jezik. Ker ni g. Litvinov Rus, mu se more tem manj zameriti, če ni vedel, da je rusčina predestinirana na to, da postane uradni jezik vsega ogromnega slovanskega sveta in da je v tem dejstvu tako silno mogočno politično orožje Rusije, da more pozabiti na to orožje samo čisto nesposoben diplomat ali pa vsesokoli neruski človek, ki niti ne ve za obstoj slovanske misli.

Toda o gospodu Litvinovu pravijo, da ni le Žid, temveč zelo sposoben diplomat, ki natančno pozna mednarodni diplomatski svet in njegove navade. Če pa je to res, potem pa moramo reči, da je zagrešil naravnost neoprostljivo napako, ki mu silno zmanjšuje njegov sloves izvrstnega diplomata.

Kajti kot diplomat bi moral g. Litvinov vedeti, da noben diplomat, zlasti če je zastopnik velesile, ne sme resignirati na to svojo pravico, da govori tudi pred najbolj izbranim forumom v jeziku svoje države. Odkar je bila francoščina odpravljena kot mednarodni diplomatski jezik, odkar se v Društvu narodov priznava jeziku vsake velesile popolna enakopravnost, od takrat je znak slabe diplomatske sposobnosti, kadar se zastopnik velesile ne posluži te svoje pravice. Kajti s tem je degradiral veljavo svoje države in jo s stališča velesile

potisnil na stališče države druge ali tretje vrste. Obenem pa je s tem svoji državi odvezel vse one prednosti, ki izvirajo iz popolne enakopravnosti njenega jezika z drugimi svetovnimi jeziki.

Mi Slovenci pa to napako zamerimo g. Litvinovu še prav posebno. In g. Litvinov, ki se je udeležil že toliko mednarodnih konferenc in kongresov in ki je zastopnik vzhodne, vrhu tega še proletarske države, bi moral naše nezadovoljstvo razumeti še prav posebno. Kajti ni mednarodne konference, ki ne bi delila narode na dva tabora. V prvem taboru so visoko civilizirani narodi, v drugem pa ona uboga vzhodna in eksotična raja. Samo narodi iz prvega tabora pa nekaj veljajo, dočim so drugi le dekoracija in neprikrita štafaža, da povečajo sijaj prvega tabora. Zaradi te miselnosti velja zastopnik tudi najmanjše zapadne in severne države več, ko zastopnik tudi desetkrat večjega vzhodnega naroda. Zato

Soglasne zahteve jugoslovanskega trgovstva

Centralno predstavništvo vseh zvez trgovskih združenj kraljevine Jugoslavije je imelo dne 8. in 9. septembra v prostorih Zveze trgovskih združenj Savske banovine v Zagrebu svojo drugo redno sejo, katere so se udeležili ti gospodje:

Za zvezo trgovskih združenj Savske banovine predsednik Ivan A. Prpić in član uprave Anton Klein,

za Zvezo trgovskih združenj Beograda predsednik Nedeljko K. Savić,

za Zvezo trgovskih združenj v Osijeku predsednik Franjo Pušić,

za Zvezo trgovskih združenj Vardarske banovine v Skoplju predsednik Vojin Varošević,

za Zvezo združenja trgovcev Primorske banovine v Splitu v snovanju, predsednik Združenja trgovcev v Splitu dr. Uroš Kraljević,

za Zvezo trgovskih združenj v Novem Sadu v snovanju predsednik Združenja trgovcev v Novem Sadu Stanko Lazić in podpredsednik Združenja Sava Nišević,

za Zvezo združenja trgovcev v Sarajevu v osnovanju Združenje trgovcev v Sarajevu, ki ga je s pooblastilom zastopal predsednik beograjskega združenja Nedeljko K. Savić,

in za Zvezo trgovskih združenj za Dravsko banovino predsednik Josip Kavčič.

Zbrani zastopniki trgovskih organizacij iz vse države so z obžalovanjem konstatirali, da odločujoči činitelji niso posvetili potrebne pažnje zahtevam vseh zvez trgovskih združenj kraljevine Jugoslavije, izraženim v resoluciji skopljskega kongresa z dne 13. maja 1934. Na podlagi te konstatacije je Centralno predstavništvo soglasno sprejelo te sklepe:

1. Jugoslovanski trgovci so proti posebni zaščiti kateregakoli stanu in zahtevajo zato kategorično, da se vse izjemne odredbe čim preje prekličejo.

Do definitivne likvidacije obstoječih zaščitnih odredb pa zahteva Centralno predstavništvo vseh trgovskih združenj kraljevine Jugoslavije naslednje:

a) Vse blagovne dolgeve je treba izvesti iz zaščite kmeta.

b) Svobodno in neomejeno kompenziranje dolgov ter terjatev po denarnih zavodih.

c) Temeljito reformo zakona o prisilnem poravnanju izven stečaja s tem, da se izločijo vsi posredniki, da se zmanjšajo in maksimirajo stroški in da se vse postopanje poenostavi — vse to pa se mora izvesti z obilnatim sodelovanjem obveznih gospodarskih združenj.

V kolikor odločilni faktorji ne bi šli tem zahtevam na roko, potem zahteva Centralno predstavništvo v imenu vsega trgovskega gospodarstva Jugoslavije, da se s posebno uredbo izven zakona o prisilni poravnavi izven stečaja zaščiti trgovski

stan. Te uredbe bi se smeli posluževati samo aktivni, a ne likvidni dolžniki, ki so zaradi zaščite kmeta ter denarnih zavodov zašli v plačilne težkoče. Poleg tega bi se morala ta uredba tudi skladati s pogoji in roki uredbe o zaščiti kmeta ter denarnih zavodov.

2. Predlogi za odmero, odnosno v nekaterih krajih že izvršene odmere pridobnine za tekoče leto, prekašajo po sedaj zbranim podatkih že itak izčrpano plačilno sposobnost trgovcev ter prese-gajo vse meje znosnosti.

Zaradi tega je treba nujno izdati najstrožje naredbe davčnim oblastem, da

velja tudi jezik teh malih narodov več, ko jezik desetkrat večjih narodov vzhoda.

Vse to bi moral g. Litvinov vedeti in kot proletarski zastopnik vedeti še to, da brani pravice vseh manjših in vseh vzhodnih narodov, kadar brani pravice jezika svoje države. In zato je bila neoprostljiva napaka g. Litvinova, ker ni govoril rusko, ker ni uveljavil pravice ruskega naroda tudi v Ženevi, ker ni zlomil te ošabne delitve narodov v dva tabora. To je bila tako težka napaka, da moramo reči, da sovjetska Rusija svoje prve preizkušnje v Ženevi ni prestala, kajti z napako g. Litvinova se je spozabila do popustljivosti, ki jo smatra celo maloštevilen narod za nečastno, ki pa je za velesilo že naravnost znak slabosti.

Nobene fraze o internacionalnosti te resnice ne morejo prikriti in tudi g. Litvinov bo še spoznal, kako težko napako je zagrešil, ko je zatajil pred tujim svetom — jezik svoje države.

pri odmeri pridobnine resno upoštevajo dejansko plačilno sposobnost davčnih zavezancev, ker vodi sedanji način do upora in revolte ter bi mogel povzročiti nepremišljena dejanja in zato tudi nezaželene posledice.

3. Centralno predstavništvo pa zahteva še posebej:

a) Da se nujno izpremeni zakon o neposrednih davkih ter da se po tej izpremembi pridobnina kontingentira po finančnih direktivah.

b) Da se družbeni davek odmerja po davčnih odborih ter po istem načelu, kakor se odmerja pridobnina samostojnih gospodarstvenikov, ne pa ko dosedaj po bilancah.

c) Da se industrijske prodajalnice in podružnice obdačujejo po istem načelu ko samostojni trgovci ter na sedežu svojega poslovanja in ne po bilancah svojih central.

Ugotovljena je velika krivica, da družbe, obvezane na javno polaganje računov niso obdačene v istem razmerju ko samostojna podjetja ter so zato zahtevane izpremembe tako zaradi davčne pravičnosti ko tudi zaradi državnega fiskusa neobhodno potrebne.

4. Centralno predstavništvo zahteva, da se v najkrajšem času izvedejo svobodne volitve zborničnih svetov po enotnem volilnem redu za vso državo.

5. Centralno predstavništvo zahteva, da se za leto dni ustavi vsako izdajanje dovoljenj in koncesij za odpiranje trgovin.

6. Končno zahteva Centralno predstavništvo, da se pod nobenim pogojem ne dovoli odpiranje velikih skladiščnih trgovin (Warenhäuser), ker te uničujejo individualne ter za splošno narodno gospodarstvo neobhodno potrebne gospodarske edinice.

Anglija je krizo premagala

Zopet se izplača proizvajati

Ko mi še čisto tičimo v gospodarski stiski, ko naši denarni zavodi še ne morejo iz mrtvila, pa se iz Anglije že javlja ponosna vest, da je kriza premagana.

Število v industriji zaposlenih ljudi je skoraj doseglo rekordno visoko število v letu 1929 in zaostaja za tem številom le za 33.000. Dočim je v l. 1929. dala industrija kruha 10,220.000 ljudem, ga daje sedaj 10 milijonom 187.000 ljudem! Še važnejše je, da je število podjetij vseh vrst danes že skoraj tako veliko kakor je bilo v l. 1929., v letu največje konjunktore, ki jo je sploh kdaj dosegla Anglija. Tako je izračunila revija »Economist« indeks zaposlitve za vse vrste podjetij (zaposlitev v letu 1924. je 100) za l. 1929. 110, za l. 1931. 93 in za l. 1934. zopet 109.

Posledica tega napredka je, da pozablja-jajo trgovci, da je obstajala gospodarska depresija. Nihče se ne boji več za gospodarsko bodočnost Anglije, nihče nima več težkega občutka, da stoji na negotovih tleh. Zopet je zavladalo zaupanje in če so preje verovali v zboljšanje le najbolj pogumni podjetniki, verujejo sedaj tudi bojazljivi.

In kako je Anglija dosegla ta preokret, kako je mogla premagati krizo?

Predvsem se ne sme pozabiti, da je Anglija še pred izbruhom krize temeljito reformirala svojo upravo. Reforma pa so izvedli praktični ljudje gospodarstva, ne birokrati, ker ti sploh ne morejo reformirati uprave. Reforma uprave pa je prvi pogoj zboljšanja, kajti tudi najbolj preudarjeni ukrepi ostanejo brez učinka, če pridejo v roke nesposobne uprave. V začetku vsega zboljšanja je in ostane dobro, enostavno in hitro delujoča uprava in kjer te ni, ne pomagajo niti najboljše nameni.

Anglija, ki je imela pogum in uvidevnost, da je z reformo uprave pooblastila praktične gospodarske ljudi, je imela tudi pogum, da je z radikalno izpremembo davčne politike dala vsemu gospodarskemu življenju nov impulz. Morda se bodo

naši bralci še spominjali, ko smo poročali, da je angleški finančni minister, da uredi državne finance, posegel po starem, že več ko sto let starem receptu. Ta recept sloni na stari izkušnji, da pride čas, ko državni dohodki padajo, pa naj finančni minister še tako povišuje davke. Pride namreč čas, ko je mera polna, ko je gornja meja davčne sposobnosti ljudi dosežena in ko postaja vsako zviševanje davkov nesmiselno, ker pač ljudje več ne morejo plačati iz enostavnega razloga, ker več nimajo. Če se je torej izkazalo, da zviševanje davkov ne da nobenega dobrega rezultata, potem je pač treba seči po nasprotnem sredstvu in pričeti davke zniževati. V Angliji so to storili in dohodninski davek je bil znatno znižan. Obenem pa je Anglija storila še drugo pogumno dejanje, da je preklcala 10 odstotno znižanje brezposelnih podpor in tudi znižanje uradniških plač.

Uvedla je torej manjše davke in večje plače — in vse gospodarsko življenje je oživel. Z oživiljenjem gospodarskega življenja pa so zopet začeli rasti državni dohodki. Znala pa je seveda tudi Anglija napraviti prihranke, kjer jih je bilo mogoče doseči brez škode za narodno gospodarstvo. Samo s konverzijo vojnih dolgov si je prihranila Anglija vsako leto po 200 milijonov dolarjev. Seveda pa je mogla izvesti Anglija svojo davčno reformo s popolnim uspehom le zato, ker se je mogla nasloniti na visoko davčno moralo, ki preveva angleškega davkoplačevalca. Toda ta davčna morala bi tudi v Angliji že davno propadla, če ne bi tudi davčni uradi sami skrbeli, da ostane vedno živa.

Obenem z vsemi temi reformami pa je Anglija storila še dvoje velikih dejanj. Z devalvacijo funta je poživila izvoz ter dvignila zunanjo trgovino, s pocenitvijo kredita, zlasti za industrijska podjetja, pa je omogočila zopet nove investicije. Desetletja niso bile v Angliji obresti za industrijs-

ska podjetja tako nizke, kakor jih je znižala Anglija v času gospodarske krize. Posledica tega pa je, da je industrijska proizvodnja oživela, ker se zopet izplača investirati, ker se izplača proizvajati.

Ker pa se več proizvajajo, je več ljudi zaposlenih, je treba manj plačevati brezposelnih podpor, zaslužijo ljudje več, ker

zaslužijo več, morejo več kupiti, ker kupijo več, se več proizvajajo, itd., kakor že določa ta čudežni krog. V Angliji se ta krog giblje v pozitivno smer in je zato kriza premagana — drugod pa se giblje v negativno smer in zato kriza ostaja in še rase.

Samo zakaj tudi drugod ne poskusijo po angleškem primeru najti pot iz krize?

Navodila „Prizada“ za izvoz jabolk

Maribor, 20. septembra.

Združenje sadnih izvoznikov in trgovcev je prejelo od Privilegirane izvozne družbe v Beogradu naslednja podrobna navodila glede izvoza jabolk v Nemčijo:

1. Izvoz jabolk je svoboden in navezan samo na predpisani kontrolni pregled. Če so jabolka v originalnih zabojih, je do nadaljnjega omogočen uvoz v Nemčijo z uvoznim carino po RM 7 za 100 kg netto. Z nemške strani pa je na splošno prepovedan uvoz jabolk v razsutem stanju, z malo izjemno količino v korist jugoslovanskih izvoznikov. Pakirana jabolka se do nadaljnjega lahko izvažajo v Nemčijo skozi vse glavne obmejne postaje. Potrebne informacije dobe zainteresirani pri svojih spediterjih. Informacija Prizada je neobvezna. Nepakirana jabolka se lahko uvažajo samo skozi nemške obmejne carinarnice Salzburg in Bodenbach, katerim morajo biti od Prizada predhodno prijavljeni jugoslovanski izvozniki, ki so upravičeni za izvoz jabolk v razsutem stanju. Na nemški meji je obvezen pregled vsake pošiljke jabolk iz Jugoslavije, ker je strogo prepovedan uvoz jabolk z ušmi San José. Od 10. septembra dalje pa mora imeti tudi vsaka pošiljka jabolk iz Jugoslavije **fitopatološko izpričevalo jugoslovanskih pristojnih oblasti.**

2. Prizad se je odločil, da uvede za olajšanje in pospeševanje izvoza jabolk v Nemčijo **izvozne premije**, ker se drugače ta izvoz sploh ne bi rentiral. Za člane Združenja sadnih eksporterjev in sadnih trgovcev v Mariboru so določene te skupne kvote ugodnostnega izvoza: a) 60 vagonov po 10 ton jabolk v razsutem stanju za uvoz v Nemčijo do 24. septembra 1934; b) 700 vagonov po 10 ton jabolk v odprtih zabojih (brez pokrova) od najmanj 40 kg brutto za uvoz v Nemčijo do 31. decembra 1934.

3. Pravico na izvozno premijo v obsegu gornjih kvot imajo jugoslovanski izvozniki, člani Združenja sadnih eksporterjev in trgovcev, ki izpolnjujejo naslednje pogoje: a) da imajo obrtni list za trgovino s sadjem; b) da njihova tvrdka obstoji najmanj 2 leti in c) da so se v toku obstoja dejansko bavili z izvozom.

4. Prizad priznava od danes do nadaljnjega izvozne premije a) Din 60— za vsakih 100 kg netto pakiranih jabolk; b) Din 25— za vsakih 100 kg nepakiranih jabolk. Premija je vezana na uporabo Prizadove tiskaničice za nemško carinsko potrdilo. Za vsako pošiljko se uporabi po ena tiskaničica, ki se prilepi na original tovarnega lista. Izvoznik mora v vsaki tiskaničici izpolniti in podpisati predlog za carinsko potrdilo (»Antrag«). Izvoznik mora primerno izpolniti tudi točko 2—6. Izjava pod točko 5. se mora glasniti »Aepfel frisch, unverpackt« za razsuto jabolko in »Aepfel frisch, verpackt in offenen Kisten ohne Deckel« za pakirana jabolka. Nemške carinarnice vračajo Prizadu carinska potrdila v obliki pism. Izvozne premije so plačljive na temelju od Prizada sprejetih in verificiranih potrdil. Obračunava se vsak mesec za predhodni mesec z eventualnim zakasnjem klirinškega določila. Izvoznik je dolžan v nakupni ceni navesti od Prizada priznano izvozno premijo.

5. Vsak izvoznik, ki izpolnjuje pogoje čl. 3. in ki želi biti deležen ugodnosti pri izvozu jabolk, mora prijaviti pisarni Združenja sadnih eksporterjev in trgovcev v Mariboru, Jurčičeva ulica 8, količino, ki jo namerava izvoziti, ko naroči vagon in predno prične tvoriti blago. Izvozniki, ki prejmejo posebne tiskaničice za ugodnostni izvoz, so dolžni najpozneje v štirih dneh predložiti pisarni Združenja sadnih eksporterjev in trgovcev v Mariboru duplikate tovarnih listov, s katerimi morajo dokazati, da so dejansko izvozili količino, za katero so tiskaničico prejeli. Posamezni izvozniki ne morejo od Združenja prejeti nadaljnjih tiskaničic, dokler niso že za vse tiskaničice predložili duplikate tovarnih listov kot dokaz, da je izvoz izvršen in da je prej odobrena količina v celoti izčrpana.

6. Poslovanje Združenja sadnih eksporterjev in sadnih trgovcev glede izdajanja tiskaničic za ugodnostni izvoz jabolk je pod neposrednim nadzorstvom Prizada, ki ima pravico v to svrhu odrediti svojega zaupnika pri Združenju. Prizad ima diskrecionalno

pravo veta za izdajanje tiskaničic poedini izvoznikom, a ni dolžan navajati razlogov za svoj veto.

7. Združenje sadnih eksporterjev in sadnih trgovcev mora Prizadu za vsak teden poslati seznam izdanih tiskaničic, kakor tudi opravičenih izvozov.

8. Prizad ima pravico odpovedati ugodnosti pri izvozu jabolk in ni dolžan navesti razloge. Pri tem so mišljene količine, ki v času odpovedi ne bi bile izvršene.

9. Vsaka tiskaničica se mora uporabiti pod imenom tvrdke, ki jo je od Združenja prejela ter izgubi v nasprotnem primeru pravico do premije.

Ta navodila bodo končno prinesla v našo sadno trgovino jasnost predvsem glede premije. Dosedaj je bilo sploh nemogoče regulirati nakupno ceno, upoštevajoč višino premije. Razvidno je nadalje, da je »Prizad« pooblastil Združenje sadnih trgovcev v Mariboru z delitvijo izvoznih (kontingentnih) listov, in sicer samo tistim, ki so izpolnili potrebne pogoje, navedene v čl. 3. Prizadovih navodil. Važna so tudi določila čl. 9. navodil: da se mora vsaka tiskaničica (izvoznica) uporabiti samo pod imenom tvrdke, ki jo je od Združenja prejela, v nasprotnem primeru pa izgubi pravico do premije. Na ta način se bo preprečilo, da bi izvozniki trgovali z izvozniki, ali jih odstopali drugim, ki nimajo pooblastila. Važen je tudi člen 4., ki pravi, da se mora v nakupni ceni upoštevati tudi premija, ki jo dobi izvoznik od Prizada. Kakor je ta določba v interesu dviga letošnjih sadnih cen razveseljiva, tako je neprimerno in za trgovca obtežljivo dejstvo, da mora pri nakupu jabolk upoštevati premijo, ki jo bo morda dobil šele čez nekoliko mesecev povrnjeno. Večina naših izvoznikov pač nima na razpolago toliko kapitala, da bi ga lahko investirali v tako visokem iznosu za daljši čas. Prizad bi moral v tem primeru naši trgovini iti na roko vsaj v tem, da bi ji poskrbel primerne kredite.

Priprave za obrtniški teden

Na zadnji konferenci obrtniških zbornic in odsekov v Ljubljani je bilo sklenjeno, da bo obrtniški teden v vsej Jugoslaviji v dneh od 1. do 8. decembra. Da se pripravi vse potrebno za obrtniški teden, je bil v četrtak v ljubljanski zbornici sestanek vodilnih obrtniških organizacij, na katerem so bili sprejeti načelni sklepi glede organizacije obrtniškega tedna. Po teh sklepih se bodo tudi ravnali delegati slovenskih obrtnikov na nedeljski konferenci v Zagrebu. Obenem je bil izvoljen poseben delovni odbor, ki naj pripravi organizacijo obrtnega tedna v Dravski banovini. Za predsednika tega odbora je bil izvoljen podpredsednik Zbornice za TOI Josip Rebek, za podpredsednike pa: predsednik okrožnega odbora obrtniških združenj v Mariboru Miha Vahtar ter svetnik Zbornice Ivan Bričelj, dočim se je tretje mesto rezerviralo za zastopnika Društva jugoslovanskih obrtnikov v Ljubljani. Na sedežih okrožnih odborov v Celju, Novem mestu in Mariboru pa se ustanove okrožni delovni odbori, ki bodo šteli po 5 članov. Krajevni delovni odbori v sedežih obrtniških združenj pa naj skrbijo za organizacijo tedna v teh krajih.

Gospodarski svet Male antante

se sestane v ponedeljek, dne 24. septembra v Beogradu. Na dnevnem redu sestanke so zelo važna gospodarska vprašanja. Na prvem mestu je vprašanje pospeševanje večje izmenjave blaga med državami Male antante. Razpravljalo se bo nadalje o rečni plovbi na Donavi, o tesnejšem sodelovanju pošt in posebej še poštne hranilnice, o sklenitvi turističnih konvencij za povečanje medsebojnega turističnega prometa, o pripravah za uspešnejše sodelovanje industrije, o poenostavljenju trgovskega prava in meničnega zakona ter o drugih vprašanjih, ki so važna za intenzivnejše gospodarsko sodelovanje Male antante. Pripravljala zborovanja za sestanek gospodarske Male antante so bila že ves ta teden v Beogradu, da moremo upati na pozitiven uspeh sestanka.

Jurij Verovšek na zadnji poti

V petek popoldne se je poslovila Ljubljana od Jurija Verovška. Po končanih obrednih molitvah in po poslovljni pesni pevce se je uvrstil sprevod, kakršnih Ljubljana že nekaj časa ni videla. Vse ljubljansko trgovstvo je spremilo Jurija Verovška na njegovi zadnji poti. Zbornico za TOI so zastopali predsednik Jelačin, predsednik trgovskega odseka Elsbacher, cela vrsta zborničnih svetnikov in tajnik dr. Pless. Zvezo trgovskih združenj je zastopal predsednik Kavčič ter cela vrsta članov predsedstva. Posebno številno je bilo zastopano Združenje trgovcev v Ljubljani s predsednikom Sossom in podpredsednikom Smerkoljem na čelu. Trgovsko društvo »Mercur« je zastopal predsednik dr. Windischer in cela vrsta odbornikov. Pogreba pa so se udeležili tudi vsi ljubljanski veletrgovci ter zelo številno zastopniki drugih gospodarskih stanov, da nam je nemogoče imenoma navajati vse one, ki so šli za pogrebom Jurija Verovška. V zelo odličnem številu so spremili pokojnika tudi lovcji v svojih krojih s predsednikom dr. Lovrenčičem in predsednikom ostrorelcev g. Schreyem na čelu. Na mogočen način se je poslovila Ljubljana od pokojnega veletrgovca Jurija Verovška.

Zaključek zasedanja medparlamentarne konference

V sredo je bilo zaključeno zasedanje medparlamentarne konference v Beogradu. Delegati so se nato odpeljali v Zagreb, kjer so bili enako prisrčno sprejeti ko v Beogradu. Konferenca je s tem zaključila svoje delo, ki je bilo vseskozi uspešno.

Nova navodila glede kartelov

Trgovinski minister je podpisal pravilnik o upravljanju sredstev fonda za kontrolo kartelnih pogodb, nadalje pravilnik o načinu registriranja kartelov in končno je podpisal navodila o izvajanju uredbe o kartelih.

Švica proti Bat'i

Švicarski zvezni svet je izdal letos uredbo, s katero se prepoveduje vsako ustanavljanje ali razširjanje obstoječih obratov čevljarke industrije. Ta uredba je bila naperjena predvsem proti Bat'i, ki je gradil v kantonu Aargau novo tvornico. Sedaj je Bafo zaprosil švicarski ki je gradil v kantonu Aargau novo tvornico ne bi nanašala na njegovo tvornico v Aargau, ker jo je pričel graditi še pred izdano prepovedjo. Švicarski zvezni svet pa je kljub temu s 35 proti 1 glasu **prošnje Bate odbil**. Švica ostane za Bafo zaprta še naprej. Ali ne bi mogli tudi mi švicarski zgled upoštevati.

Zboljšanje finančni položaj Bolgarske

Finančni odbor Društva narodov je objavil svoje poročilo o finančnem stanju Bolgarske. V poročilu se konstatira nadaljnje zboljšanje bolgarskih državnih financ. Upanje je, da bo v letu 1935 z nadaljnjimi prihranki doseženo proračunsko ravnovesje. Finančni odbor je nadalje odobril notranje posojilo Bolgarske ter znižanje zlatega kritja od 33 $\frac{1}{2}$ % na 25%, toda pod pogojem, da se obtok bankovcev zaradi tega preveč ne zviša. Končno je odobril finančni odbor ustanovitev nove državne banke »Bolgarski kredit«, ki začne v najkrajšem času delovati.

Mednarodni borzni indeks

Tekstilna stavka v Ameriki ter težki delavski nemiri so potisnili na njujorški borzi tečaj navzdol. Prav tako je grozeča stavka rudarjev v Belgiji povzročila padec tečajev v Bruslju. Tudi Pariz in Amsterdam nista mogla ohraniti tečajev na prejšnji višini. Gibanje tečajev na velikih borzah v prejšnjem tednu kažejo te številke: Koncem 1927

	18. 8.	25. 8.	1. 9.	8. 9.	15. 9.
London	78.9	78.3	78.9	77.8	78.3
Pariz	54.3	53.6	53.4	52.8	51.9
Berlin	32.0	32.2	32.5	32.4	32.5
Milan	—	87.7	87.0	87.0	89.1
Praga	57.0	57.1	58.7	58.2	58.7
Dunaj	30.0	30.0	30.2	30.4	30.6
Bruselj	25.9	27.2	25.3	24.7	23.7
Amsterdam	32.1	32.8	33.5	32.8	32.5
Stockholm	11.9	12.0	11.9	11.8	11.8
Curih	38.1	38.6	38.1	37.7	37.8
Newyork	52.4	55.0	52.8	51.4	49.0

Mednarodni borzni indeks je v preteklem tednu zopet nazadovol, in sicer od 45.2 na 45.1 odstotkov.

Po svetu

Minister Jevtič je pri odhodu iz Zeneve izjavil, da je Jugoslavija glasovala za sprejem Rusije v Društvo narodov, ker je bil ta sprejem v soglasju s splošno politiko Društva narodov in ker je s sprejemom prevzela sovjetska Rusija vse obveznosti, ki izhajajo iz pakta Društva narodov. Pri tem ostaja politika Jugoslavije glede Rusije popolnoma neizpremenjena.

Glede Avstrije je izjavil minister Jevtič, da bo temu vprašanju sedaj po sprejemu Rusije brez dvoma posvečena v Zenevi največja pažnja. Mala antanta je svoje stališče glede avstrijskega vprašanja že jasno označila in to stališče je edino v soglasju z evropskim stališčem in tudi z onim Društva narodov.

Bolgarski notranji minister Midilev je izjavil, da se bo boj proti nelegalnim makedonskim organizacijam nadaljeval z vso strogostjo, dokler ne bo zatrta tudi zadnja nelegalna organizacija.

Predsednik trakijske organizacije makedonstvujuščih je v posebni okrožnici uredništvom sofijskih listov sporočil, da se je njegova organizacija prostovoljno razšla.

V političnem odboru Društva narodov se je nadaljevala debata o zaščiti manjšin. Poljaki so utemeljevali svoj predlog, da se ta zaščita razširi na vse države in so s svojim utemeljevanjem znatno ublažili nasprotje, ki je nastalo po Beckovem nastopu. Konflikt s Poljsko v Društvu narodov je sedaj znatno ublažen. Jugoslovanski delegat Fotič se je izjavil za razširjenje manjšinske zaščite na vse države.

V zvezi z Beckovim nastopom v Zenevi pišejo nemški listi, da ni izključeno, da bo Poljska v kratkem izstopila iz Društva narodov. V tem primeru bi se Poljska še bolj naslonila na Nemčijo in ne bi bila izključena niti vojaška zveza med obema državama.

Hitlerjev strankin namestnik Hess se je znova izjavil za sporazum med Nemčijo in Francijo. Francozi odgovarjajo na to izjavo, da naj Nemčija z dejanji dokaže svojo pripravljenost za sporazum.

Bivši angleški finančni minister Snowden je objavil v »Daily Mailu« članek, v katerem zahteva revizijo mirovnih pogodb.

O militarizaciji italijanskega naroda piše angleški list »Daily Telegraph«: Ze otrok osmih let se bo moral v Italiji vežbati v orožju. Takšna je bila spartanska vzgoja, toda tako so vzgajali otroke

Madjarski delegat Eckhard Tibor je v šesti (politični) komisiji DN nastopil proti državam Male antante s kleveto, da prepovedujejo te celo čisto literarne madjarske knjige. Čsl. pariški poslanik Osuski je krepko zavnil to laž in konstatiral, da so prepovedane samo izrazito iredentistične madjarske knjige. Kakšne so te knjige, se vidi najbolj iz tega, da se v njih navajata Bratislava in Zagreb kot madjarski mesti. Blamaža madjarskega delegata je bila popolna.

Moskovska »Izvestja« pišejo, da je zunanja politika Madjarske že 14 let fantastična ter da se udaja nespametnim iluzijam. Sedaj, ko se skuša Mussolini približati Franciji, je izgubila Madjarska svojo zadnjo revizionistično oporo.

Dunajski župan Schmitz je odpravil z letošnjim letom zadnjo češkoslovaško ljudsko šolo na Dunaju. Češkoslovaški poslanik je proti odredbi dunajskega župana protestiral.

V poslopu glavnega Hitlerjevega glasila »D. Völkische Beobachter« je nastal ogenj, ki je napravil zelo mnogo škode ter uničil tudi velik del dragocenega arhiva.

Grški senat je sprejel zakon o socialnem zavarovanju.

Španska vlada je odkrila revolucionarno zaroto levičarskih strank. Zaplenila je ogromne količine orožja. Revolucija je bila s tem zaenkrat preprečena, toda notranje politični položaj je še naprej do skrajnosti napet.

Angleški poslanik v Ankari je protestiral, ker je turška vlada prepovedala vsak polet čez svoje ozemlje ter naročila protiletalski artiljeriji, da strelja na vsako letalo, ki bi letelo čez turško ozemlje.

Pri volitvah v Avstraliji so dobili Združeni Avstralci 1,12 milijona glasov, agrarci 347.913, delavska stranka 869.628, Langova delavska stranka 483.182 in komunisti 41.200 glasov. Komunisti so popolnoma propadli in v novem parlamentu sploh ne bodo zastopani.

Denarstvo

Iz mesečnega izkaza Drž. hip. banke

Po izkazu Drž. hip. banke z dne 31. avgusta se je njeno stanje v avgustu izpremenilo tako (vse v milijonih Din): gotovina in blagajniški boni so padli od 316,6 na 243,8, hipotekarna posojila od 2.174,3 na 2.168,5, lombardna pa so narasla od 81,3 na 101,5, tekoči rač. fin. ministrstva je narasel od 351,8 na 420,7, razna aktiva od 255,5 na 258,4, razni tekoči računi pa so padli od 140,9 na 91,46. Druge postavke na aktivni strani so se izpremenile v manjši meri. — **Hranilne vloge** so se zopet povečale in dosegajo že vsoto 990,36 ter bodo torej kmalu dosegle 1 milijardo.

Belgija za trgovsko politični zlati blok

Belgijski zunanji minister Jaspar je izjavil novinarjem, da je za trgovsko-politično sodelovanje vseh držav z zlato vajuto, da bi mogle te na ta način z uspehom nastopiti proti dumpingu držav z razvrednoteno valuto. Jaspar je dejal: Odkar sem stopil v zvezo s Parizom, sem mogel konstatirati, da bi moglo naše soglasje v valutnem vprašanju privedi tudi do enakega stališča v trgovski politiki, ki bi se naslanjala na izmenjavo blaga med državami z zlato valuto. Nobenega resnega razloga ni, da ne bi skupno delovale države, ki se z istim orožjem bore za svojo valuto. Upam, da se bo v kratkem našel sistem, ki bi ta načrt omogočil. Vprašanje je le, če je boljše, da se ta načrt izvede polagoma s pogajanjmi od države do države, ali pa s skupno konferenco vseh držav z zlato veljavo.

Polom sedmograških denarnih zavodov

Denarna kriza v Rumuniji je posebno pritiskala podeželne zavode, zlasti one na Sedmograškem. Tako so bile prisiljene tri največje nemške banke, da ponudijo svojim upnikom prislilno poravnavo, po kateri bi plačali samo 50 odstotkov njih terjatev in to v desetih letih. Sedaj je moral sprejeti sindikat erdeljskih bank (večinoma madjarskih) podobno sklep. Svojim upnikom hoče plačati le 30 odstotkov svojih terjatev, ki bi jih brez obresti plačal v 17 letih. Večje kvote bodo izplačale le one banke, ki imajo posloven zveze z velikimi tujimi bankami.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke. klobuke itd. Skrohl in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere. suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nastp 4-6. Seleburova ul. 3. Telefon št. 22-72.

Narodna banka je sprejela iz novega rudnika v Slišnanah 8,2 kil zlata. Ker so sedaj v rudniku instalirali nove stroje, se bo proizvodnja rudnika v kratkem zelo povečala.

Fuzija bank v Avstriji je zelo povečala likvidnost bank, kljub tej likvidnosti pa vlada v deželi pomanjkanje po kreditih. Industrialci in trgovci bodo zato zahtevali, da Narodna banka in velebanke izpremene svojo dosedanjo kreditno politiko.

Po izkazu čl. Narodne banke se je njeno stanje od 8. do 15. septembra izpremenilo tako-le (vse v milijonih K): zlata podloga je ostala z 2,663 neizpremenjena; devizna se je povečala za 6,4 na 60,6, druge gotovine za 0,6 na 211,2, eskontna posojila za 1,2 na 898,3, lombardna za 84,3 na 697,3. Obtok bankovcev se je znižal za 110,3 na 5,461,1, kritije pa od 42,3 na 41,7 odstotka.

Poljska banka je dala v promet nove bankovce za 100 zlotov 2. emisije. Novi bankovci imajo vodno sliko kraljice Jadvice.

TEDEN NA LJUBLJANSKI BORZI

Poselna poročila, trgovskega lista

Devizno tržišče

Tendenca čvrsta; promet Din 5,375.828'11.

V tem tednu je bil dokaj živahnejši devizni promet nego zadnje tedne. Kajti v primeri s prejšnjim borznim tednom, ki je zaključil s skupnim deviznim prometom 2,968 tisoč dinarjev, znaša porast doseženega deviznega prometa v tekočem tednu nič manj ko 2,408.000 dinarjev. Največji porast prometa beleži deviza Curih, katere je bilo nabavljeno za 1.308.000 dinarjev več nego v zadnjem borz. tednu.

Promet je razviden iz spodnje razpredelnice (vse v tisočih dinarjev):

Devize	Minuli teden	Tekoči teden	
Amsterdam	33	112	
Berlin	5	3	
Budimpešta	400	—	
Din. deviza	380	495	avstr. priv. kliring
Curih	139	1447	
London	448	1184	inkl. priv. klir.
Madrid	3	211	inkl. priv. klir.
Newyork	425	196	
Pariz	322	393	
Solon	37	73	boni
Trst	1	50	
Varšava	7	19	
Dunaj	768	1193	priv. klir.

Nasprotno pa je nazadoval promet v Newyorku, medtem ko v Budimpešti to pot sploh ni bilo zaključkov.

Nar. banka je posredovala kot običajno dnevno v višini Din 25.000'— in dala na razpolago Amsterdama za Din 25.000'—, Curiha in Pariza pa po Din 50.000'—.

Na poedinih sestankih tekočega borznega tedna je bil dosežen tale deviz. promet:

17. sept. 1934	Din 169.223'37	Dunaj
18. sept. 1934	Din 2.306.816'97	Curih—Pariz
19. sept. 1934	Din 288.926'05	Dunaj
20. sept. 1934	Din 381.683'27	Dunaj—Din
21. sept. 1934	Din 2.229.178'45	London—Dunaj

Skupni promet v privatnih kliringih (Din., £, a. š., pezete in drahme) je tudi v tekočem tednu skoro dosegel dve tretjini celotedskega prometa, saj je presegal vsoto 3.250 tisoč dinarjev.

Grški boni so beležili samo 20. t. m. in sicer na bazi Din 29'65 do Din 30'35, dočim je bil avstrijski šiling trgovan v privatnem kliringu dne 17. t. m. po dinarjev 8'57 do Din 8'67, naslednjega dne Din 8'55 do Din 8'65, od 19. t. m. dalje pa na bazi Din 8'50 do Din 8'60. Povsem so izostale notice priv. kliringa Londona in Madrida.

Devize	17. sept. 1934 najnižji Din	17. sept. 1934 najvišji Din	21. sept. 1934 najnižji Din	21. sept. 1934 najvišji Din
Amsterdam	2302'35	2313'71	2304'29	2315'65
Berlin	1351'25	1362'05	1353'47	1364'27
Bruselj	797'46	801'40	798'02	801'96
Curih	1108'35	1113'85	1108'35	1113'85
London	167'64	169'24	167'08	168'68
Newyork	3326'33	3354'59	3326'33	3354'59
Pariz	223'92	225'04	223'93	225'05
Praga	141'12	141'98	141'23	142'09
Trst	290'90	293'30	290'90	293'30

Temeljem gornje tečajne tabele je v tek. tednu oslabil edinole tečaj devize London, in sicer za 0'56 točke, dočim je Curih, nalik Newyorku in Trstu notiral na včerajšnjem borznem sestanku ob ponedeljkovih tečajih. Vse ostale na tukajšnji borzi beležene devize so v razdobju tega tedna tečajno nekoliko porasle.

Efektno tržišče

Tendenca še vedno stalna.

Notice bančnih in industrijskih papirjev so nalik prejšnjim tednom povsem izostale, dočim so državni efekti notirali v tem tednu od ponedeljka na petek popolnoma brez izprememb, in sicer:

	Povpraševanje Din	Ponudba Din
7% inv. pos.	71'—	72'—
8% Blair	64'—	67'—
7% Blair	57'—	58'—
Seligman	68'—	69'—
Agrarne obv.	41'—	42'—
Begluske obv.	58'—	60'—

Edinole Vojna škoda je med tednom neznatneje oscilirala in na včerajšnjem borznem sestanku beležila za eno točko

višje (Din 353'—) v povpraševanju ter za dve točki (Din 355'—) višje v ponudbi napram ponedeljkovemu borz. sestanku dne 17. t. m.

Prometa ni bilo.

Žitno tržišče

Tendenca še nadalje čvrsta.

Cene žita in moke so ostale tudi ves tekoči teden neizpremenjena. Zaključkov ni bilo, razen v pšenici (2 vag. 17. t. m.). Blagovna tečajnica je naslednja:

Žito:

(Cene za 100 kg franko vagon slov. postaja.)	Din	Din
Koruzna:		
suha, stara, za mletev sposobna, za promptno in nav. voznino, slovenska postaja, plačilo 30 dni	150—	152'50
umetno sušena, letine 1934, s kvaliteto garancijo do namembne postaje, franko vagon slovenska postaja, plačilo 30 dni	122'50	125'—

Pšenica:		
bačka, 79/80, zdrava, suha, rešetana, mlevska voznina, slov. postaja, plačilo 30 dni	162'50	165'—
bačka, 80 kg, 1% primesi, zdrava, suha, rešetana, mlevska voznina, slov. postaja, plačilo 30 dni	165'—	167'50

Mlevski izdelki:

Moka:		
bačka, nularica, slov. postaja, plačilo 30 dni	260—	265'—
banatska, nularica, slov. postaja, plačilo 30 dni	265'—	270'—

Avstrijska Donavska paroplovna družba bankrotna

Na zboru delničarjev Donavske paroplovne družbe je njen kurator presenetil lastnike obligacij z izjavo, da je družba bankrotna. Njene izgube so narasle na 28,4 milijonov šilingov, njeni dolgovi pa na več ko 84 milijonov šilingov. Lastnikom obligacij, ki pa so brez vsake krivde za propadanje družbe, ker ta zadene le delničarje, upravo družbe in one, ki so deficitni družbi kar naprej dajali denar, je predložil kurator sanacijski načrt, po katerem bi se obrestovanje obligacij znižalo od 7 na 2 odstotka, a še te obresti bi jim bile zajamčene le še za prihodnje leto. Ker lastniki obligacij na ta predlog ne bodo pristali, bo morala ali avstrijska država sanirati Donavsko paroplovno družbo, ali pa bo šla v konkurz. V tem primeru pa bi na Donavi izginila avstrijska zastava z ladij. Zato je verjetno, da bo Avstrija prevzela sanacijo družbe.

Zunanja trgovina

Trgovski promet med Jugoslavijo in Švico

V avgustu je uvozila Švica blaga za 113,8 (lani za 122,5), izvozila pa za 65,9 (lani za 64,4) milijonov švic. frankov. Iz Jugoslavije je uvozila Švica blaga 1,41 (lani za 0,94), izvozila v Jugoslavijo pa za 0,52 (lani za 0,42) milijonov švic. frankov.

Iz Jugoslavije je Švicarska v avgustu uvozila: 59.933 q žita in stročnic za 662.209 šv. fr., 1.273 q perutnine za 188.033 šv. fr., 1.770 q jaje za 133.767, 340 hl vina za 7.885, 35 konj za 17.800, 14.927 q lesa za 188.428 in 50 q zdravilnih rastlin za 6.293 švicarskih frankov.

Klirinški promet s Švico

V avgustu je bilo vplačanih pri Narodni banki za švicarske upnike 942.934 šv. fr., za neblagovne terjatve pa 88.887. Terjatve Švicarjev so se znižale od 4.391.275 šv. fr. dne 31. julija na 4.320.321 šv. fr. koncem avgusta 1934.

Zasebni tobačni monopol v Albaniji

Albanska vlada je sklenila, da uvede tobačni monopol. Ta monopol pa ne bo državni, temveč bo vlada oddala koncesijo ali neki albanski ali pa neki tuji tvrdki.

Naš pravi domači izdelek!

V smislu rimskega protokola bo Italija dobavila Madjarski 36 vagonov vreč za moko in sladkor.

Avgusta meseca je dosegla češkoslovaška zunanja trgovina aktivni saldo v višini 106 milijonov Kč. Tako velikega aktivnega salda ni dosegla že 3 leta.

Nemčija je povečala nakup bavksita na Madjarskem od 0,8 na 1,1 milijonov centov in je postala s tem Madjarska pred Jugoslavijo in Francijo največja dobaviteljica bavksita v Nemčiji.

Nemčija je sklenila s Turčijo in Madjarsko kompenzacijski pogodbi za nabavo 27 milij. RM ovčje volne, ki jo bo plačala z industrijskimi izdelki. Podobno pogodbo namerava skleniti tudi z Afganistanom. Uvoz volne iz Amerike in Afrike pa bo Nemčija zelo omejila.

Ruski izvoz v Francijo bo povečan od 230 na 400 milijonov frankov, kakor je bilo sklenjeno pri ravnokar začelih trgovinskih pogajanjih med Francijo in Rusijo.

Proizvodnja ameriških jeklarn se je nekoliko zboljšala in so mogle povečati proizvodnjo od 20,9 na 22,3% svoje kapacitete.

»Sveznadar« ali praktični vseznalec

Znani jugoslovanski statistik in urednik »Jugoslovenskega Lloyda«, g. Joso Lakatoš je izdal knjižico »Sveznadar«, ki je pravi žepni leksikon. Naravnost frapira človeka, koliko podatkov je zbranih v tej mali knjižici. Na 128 straneh je podanih nad 500 tabel, cela vrsta raznih seznamov iz najrazličnejših panog življenja, znanosti, vede, sporta itd. Posebno dobro je obdelano gospodarstvo, jugoslovansko ko tudi svetovno. Zbrani pa so podatki za par let nazaj do najnovjših, da ima človek pred seboj tudi ves razvoj gospodarstva. Kdor je imel samo enkrat »Sveznadar« v rokah, ta si ga prav gotovo nabavi, ker ima v mali žepni knjižici, ki je tako velika kakor žepni koledarji, zbrane vse podatke, ki so potrebni v praktičnem življenju. Nabavil si ga bo tem bolj gotovo, ker je cena »Sveznadarja« silno nizka. Velja namreč samo 6 Din, po pošti 1'50 več, v platno vezan 10, luksuzno vezan pa 12 Din. »Sveznadar« izhaja vsakega prvega septembra in bo zato imel vedno najnovejše podatke. Naroča se pri upravi »Sveznadarja«, Zagreb, Berislavičeva ul. 10.

Trgovinski register.

Izbrisale so se te tvrdke: Eksportni mlin Meža-Dravograd, družba z o. z. — zaradi likvidacije.

Johana Pungarscheg, Gemischtwarenhandlung in Windischgrätz, Slovenjgradec, trgovina z mešanim blagom.

Franc Skazedonig, trgovina z lesom, Spodnja Gortina — zaradi prestanka obrta.

Premrov in Mikolič, javna trgovska družba, Smartno pri Slovenjgradu. Obratni predmet: trgovina z mešanim blagom.

J. Lobe, trgovina z lesom in ogljem v Polomu — zaradi opusta obratovanja in preselitve v Maribor.

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke. Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

Dobava-prodaja

Dne 26. septembra bo pri Komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani ustna licitacija za dobavo mesa za čas od 1. oktobra 1934 do 31. marca 1935.

Dne 29. septembra bo pri Komandi vrbaske divizijske oblasti v Banja Luki ustna licitacija za dobavo 37.000 kg riža, 28.000 kg zdroba, 28.000 kg testenin, 55.000 kilogramov fižola in 22.000 kg ješprenjčka.

Direkcija drž. rudnika Breza sprejema do 27. septembra ponudbe o dobavi 150 kg dinamita-žice.

Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 30. septembra ponudbe o dobavi 500 kg lepila za les, 1000 kg kalcijevega karbida in 200 kg mila za pranje.

Direkcija drž. rudnika Kakanj sprejema do 27. septembra ponudbe o dobavi 100 kg jekla in 300 kg cinkovega belila.

Direkcija drž. rudnika Ugljevik sprejema do 27. septembra ponudbe o dobavi 1000 kg strojnega olja in 100 kg avto olja; do 4. oktobra pa o dobavi 300 kg pocinkane žice.

Direkcija drž. rudnika Kreka sprejema do 27. septembra ponudbe o dobavi 1700 kg navadnih žebeljev in 10.000 kg portlandcimenta.

Razpisane so te ofertne licitacije:

Dne 28. septembra pri Direkciji pomorskega prometa v Splitu za dobavo raznega materiala.

Dne 29. septembra pri Direkciji drž. železnice v Sarajevu za dobavo črne pocinkane in rebraste pločevine.

Dne 26. septembra bo pri inženjersko-tehničnem oddelku Komande mornarice v Zemunu pismena licitacija za dobavo raznega elektrotehničnega materiala.

Dne 28. septembra bo pri 1. oddelku vojno-tehničnega zavoda v Sarajevu ofertna licitacija za dobavo 50 m³ lesa; dne 29. septembra pa za dobavo 3900 vijakov, 100 kg žebeljev in drugega kovinskega materiala.

(Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.)

Strojni oddelek Direkcije drž. železnice v Ljubljani sprejema do 27. septembra ponudbe o dobavi 3500 pol smirkovega platna, 8 smirkovih plošč, 50 azbestnih vrvic in 200 azbestnih grafitiranih vrvic.

Dne 28. septembra bo pri glavnem sanitetnem skladišču v Zemunu ofertna licitacija za dobavo 700 zdravniških plaščev in 3000 plaščev za bolnike; dne 29. septembra pa za dobavo 3000 parov usnjatih copat.

Dne 29. septembra bo pri Komandi IV. armijske oblasti v Zagrebu ustna licitacija za dobavo kruha.

»Službeni list«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 22. septembra objavlja med drugim: Uredbo o obročnem odplačevanju kupnine iz pogodb o prodaji lesa iz drž. gozdov — Predpis dovolitve za promet — prevoz, uvoz in izvoz kemičnih tvarin — Odločbo o prepovedi uvoza strelnih kapi — Izpremembe v čl. 7. pravilnika o ureditvi prometa z devizami in valutami — Razne mednarodne konvencije — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Reorganizacija NIR-e

Na nočni seji so bila med Rooseveltom in generalom Johnsonom določena načela, po katerih se naj reorganizira NIRA. Ta bo organizirana odslej na enaki podlagi kot federalna vlada ter bo sestojala iz izvršne, sodne in zakonodajne oblasti. General Johnson bo še naprej šef izvršne oblasti. Sodna oblast se bo bavila s spori med delavci in delodajalci ter upravljala zbirko vseh mezdnih dogovorov.

'KVERTA'
D. Z. O. Z.
LJUBLJANA
Kerlovška c. 2 Vožarski pot 1
TVORNICI KVERT IN
KONFEKCIJA PAPIRJA

Konkurzi in prisilne poravnave

Razglašen je konkurz o imovini trgovca Lovra Sebenika v Ljubljani, Knezova ulica 28. Konkurni sodnik Avsec, upravitelj mase odvetnik dr. Tornago Leo. Prvi zbor upnikov dne 6. oktobra ob pol 10, oglasitveni rok do 28. oktobra. Ugotovitveni narok dne 3. novembra ob 9.

Uvedeno je poravnalno postopanje o imovini lesnega trgovca Franca Celcerja v Oplotnici pri Slov. Konjicah. Poravnalni komisar starešina sodišča Mihelič, poravnalni upravitelj odvetnik dr. Prus. Narok za sklepanje poravnave pri sodišču v Konjicah dne 2. novembra ob 10, rok za oglasitev do 27. oktobra.

Ustavljeno je poravnalno postopanje mizarja Franceta Zavodnika v Št. Vidu nad Ljubljano.

Končano je poravnalno postopanje zidarskega mojstra Rudolfa Terčelja v Ljubljani.

Končano je nadalje poravnalno postopanje lastnika parfumerije v Ljubljani Josipa Urana.

Iz zadružnega registra.

Vpisale so se te zadruge:
Vodovodna zadruga v Ločah, r. z. z. o. z.
— I. produktivna zadruga mizarjev v Šoštanju, r. z. z. o. z. — Živinorejska selekcijska zadruga v Vuzenici, r. z. z. o. z.

Izbrisale so se te zadruge: Podružnica Konzumnega društva za Slovenijo v Celju, Kmetijska nabavna in prodajna zadruga v Rakičanu ter Zadružna elektrarna v Slov. Bistrici.

Nove knjige:

Albert Londres: Put u Buenos Aires. Z avtorjevim dovoljenjem prevedel dr. Josip Bogar. Predgovor in tolmač napisala Zdenka Šibenica. Knjigo opremil arh. slikar Zdenko Turkelj. — 23. zvez. »Binoze«. — Knjiga velja broš. 50—, vez. 60— Din, za redne naročnike Binoze pa 30, oz. 40 dinarjev.

V vrsti najznamenitejših sodobnih romanov, ki jih izdaja Binoza, zavzema Londresov »Pot u Buenos Aires« čisto posebno mesto. Kajti eno najbolj kočljivih vprašanj sedanjega časa, trgovino z belim blagom, je obdelal Londres v svoji knjigi na tak način, da takoj osvoji bravca in da ga popolnoma prepriča. Ni tu nič one svetohlinske morale, pa tudi nobenega računanja na instinkte, kar je sicer tako značilno za vse romane in spise, ki govore o tem težkem poglavju človeške bede. V Londresovi knjigi govore samo dejstva, ta pa tako silno, da zaleže Londresova knjiga več ko vsi odbori za pobijanje trgovine z belim blagom. Je pač tako, da s pobožnimi željami, lepimi besedami in nekaj častivrednimi odbori ni mogoče zatreti zla, ki mu neurejenost družbe daje vedno nove hrane in ki je postalo že skoraj bistven del te družbe. — Londres, znameniti reporter o vseh krajih, kjer trpe ljudje, se je s tem svojim dokumentarnim delom znova proslavil. Prav je, da to delo spoznamo tudi v našem jeziku, ker tudi naša dekleta morajo napraviti pot v Buenos Aires. Zato Londresovo delo toplo priporočamo, kakor tudi vse knjige »Binoze«. Kdor želi imeti doma najsodobnejše romane, ta naj se naroči na »Binozo«, Zagreb, Ulica kraljice Marije 1.

August Šenoa: Kazališna izjvešča, II. del. — V nakladi Binoze je izšla 16. knjiga zbranih spisov velikega kmetijskega pripovednika, pesnika, publicista in kritika Šenoa. Na 350 straneh so ponatisnjene Šenoine gledališke kritike iz gledaliških sezon v l. 1875/76—1880/81. Cela stara doba vstaja v teh kritikah in odpira zanimiv pogled na tedanje kulturno in zlasti gledališko življenje Hrvatske. Kakor vsa druga dela iz zbirke Zbranih spisov Šenoa, tako je tudi to izdano v lepi in okusni opremi. Z izdajo Binoze je tudi Slovenec omogočeno, da si nabavi zbrana dela Šenoa, ki je bil Slovenecem tako bližnji, kakor skoraj noben drug hrvaški pisatelj.

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Ivan Jelačin
Ljubljana

Zaloga sveže prazne kave, mletih dišav in rudninske vode

Točna in solidna postrežba!
Zahtevajte cenik!

RAZNO

Prestolonaslednik Peter in princ Aleksander sta prispela v London, kjer bosta obiskovala neki angleški college.

Japonska delegacija na mednarodni parlamentarni trgovinski konferenci je prinesla s seboj krasna darila za našo kraljevsko dvojico.

Kmetijski minister je imenoval člane kmetijskega sveta. Med drugimi so imenovani: Franjo Goričan iz Višnje vasi, tvorničar Vladimir Arko iz Zagreba, dr. Alojz Tavčar, redni profesor na kmetijski in gospodarski fakulteti v Zagrebu.

Umrli je scenograf ljubljanskega gledališča Vasilij Uljanišev. Popolnoma se je posvetil napredku našega gledališča. Naj mu bo ohranjen hvaležni spomin njegove druge domovine!

V Ljubljani je umrla v visoki starosti 81 let gospa Agna Zupanova, vdova po izdelovalcu orgel v Kamni gorici. Bila je odlična slovenska mati, kateri bodi ohranjen časten spomin!

Mednarodna železniška konferenca držav, ki so podpisale mednarodno konven-

cijo o prevozu potnikov in blaga, je bila ta teden v Plitvicah.

Uradniki subotiske občine, ki se še do danes niso naučili državnega jezika, bodo odpušteni iz službe.

V vseh italijanskih industrijah je uvedeno 40urno delo na teden. Upajo, da bo s tem zaposlenih 200.000 brezposelnih.

Zopet sta bili izrečeni dve smrtni obsodbi v Avstriji, in sicer nad dvema mladeničema iz Katzenberga, ki sta vrgla bombe in pri tem ubila tamošnjega kaplana.

Šef francoskega generalnega štaba general Gamelin se udeleži manevrov češko-slovaške vojske.

Italijanska vojna misija pod vodstvom generala Graziolija je prišla v Moskvo, da prouči organizacijo rdeče vojske.

Dežela brez brezposelnih je Luksemburg. Dne 1. septembra je bilo v vsej državi samo 97 brezposelnih, od katerih pa je bilo 17 tujcev, ki pa so tudi prejeli brezposelno podporo.

V novem francoskem proračunu je določenih za vojsko 11 milijard frankov. Kljub temu pa zahteva vojni minister še izredne kredite za gradnjo obmejnih utrd.

Avstrijski narodni socialisti so baje prejeli po zatrjevanju francoskih listov iz Nemčije 80 milijonov mark podpore.

V glavnem mestu Guatemale je bilo ustreljenih 12 političnih voditeljev, ker so pripravljali državni preobrat.

Norveška šteje po štetju z dne 1. julija tega leta 2.851.058 prebivalcev. Umrlost je na Norveškem v vsej Evropi najmanjša in znaša le 10 od 1000. Pada pa tudi število rojstev. Letni prirastek prebivalstva znaša 5 odstotkov.

Po 30 mesecih so zasledili ugrabitelja Lindberghovega otroka, nekega Nemca Richarda Hauptmanna. Kakor znano so ugrabili Lindberghu otroka, izsilili nato od njega 50.000 dolarjev odkupnine, čeprav je bil takrat otrok že mrtev.

Velik požar je uničil več sto hiš v Reggio di Calabria, v Ameriki pa je pogorelo mesto Nome.

Hud vihar je divjal v Nemčiji. Postajno poslopje v Quedlinburgu je vžgala strela in je popolnoma pogorelo. Tudi na poljih so silne povodnji napravile ogromno škodo in ponekod odnesle vso plodno zemljo.

Program ljubljanske radijske postaje

Nedelja, dne 23. sept.: 7.30: Plošče — 7.45: Telovadba — 8.15: Poročila — 8.25: Plošče — 9.00: Versko predavanje — 9.20: Prenos iz trnovske cerkve — 10.00: Denarne in finančne težkoče (dr. J. Mihelak) — 10.20: Vesela reproduc. glasba — 10.40: Radijski orkester, vmes pojeta duete ga. Nerat-ova in gdč. Mišičeva — 11.40 Mladinska ura (ga. Cirila Medvedova) — 12.00: Čas, Radijski orkester — 16.00: Trgatev grozdja in vretje mošta (Ing. Goriup) — 16.30: Pevski zbor iz Št. Jurija pri Grosupljem, vmes harmonika solo, g. Jenko — 17.30: Plošče — 20.00: Franjo Supilo in njegovo delo — 20.20: Vokalni koncert g. Draga Burgerja, vmes Radijski orkester — 21.30: Kitara solo, g. Antonovič — 22.00: Čas, poročila, jedilni list — 22.15: Radijski orkester.

Ponedeljek, dne 24. sept.: 12.15: Plošče — 12.50: Poročila — 13.00: Čas, plošče — 18.00: Ljubljanski otroci na počitnicah (Drago Kosem) — 18.20: Radijski orkester, vmes plošče — 19.30: Telesna vzgoja naroda — 19.50: Čas, jedilni list — 20.00: Prenos opere »Werther« (Massenet) iz Zagreba, v odmoru: čas in poročila.

Torek, dne 25. sept.: 12.15: Plošče — 12.50: Poročila — 13.00: Čas, plošče — 18.00: Gundulič in njegov Osman (Hubert Marjanovič) — 18.20: Mladinske pesmi poje gdč. Vanda Zihlerova — 19.00: Otroški kotichek: Saška Kovačičeva in Janez Brdajs — 19.30: Plošče za deco — 19.50: Čas, jedilni list — 20.00: Jugoslovanska umetnost — 20.20: Samospevi gdč. Mire Gnuš, vmes mandolinistični kvartet »Erika« — 21.30: Radijski orkester, vmes čas in poročila — 22.30: Angleške plošče.

Narodno gledališče v Ljubljani Opera.

Sobota, dne 22. sept.: Tosca. Gostuje gdč. Vera Majdičeva. Izven. Znižane cene.

Nedelja, dne 23. sept.: Traviata. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol.

Ponedeljek, dne 24. sept. Zaprt.

Četrtek, dne 27. sept.: Hovaščina. Premiera. Otvoritev sezone. Izven.

ŠOLSKI ZVEZKI

Vse vrste šolskih zvezkov iz najfinejšega papirja Vam še vedno dobavi najceneje ter vsako poljubno količino

A. JANEŽIČ
PAPIRINA INDUSTRIJA
LJUBLJANA

FLORJANSKA ULICA 14 / TELEFON 32-20

Dalje izdelujemo in imamo vedno v zalogi vsakovrstne trgovske knjige, odj. knjižice, kopirne bloke, foto-albume, spominske knjige, mape, risalnike i. t. d. i. t. d.

Istotam trgovina s šolskimi in pisarniškimi potrebščinami na drobno in na debelo.

Trgovci! Naročajte blago pri tvrdkah, katere oglašajo v »Trgovskem listu«!